

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวิชัย ชื่นชมพูนุท ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๐/๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๓๑/๒๕๔๘

วันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

เรื่อง พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๔๗ หรือไม่

ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

พนักงานอัยการจังหวัดสงขลา เป็นโจทก์ ฟ้องนายแก่น แซ่อ่อง เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดสงขลา ฐานความผิด บุกรุกเข้าไปครอบครองที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ขัดขวางและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ศาลจังหวัดสงขลาพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิด ศาลฎีกาพิพากษายืน

จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดสงขลา ขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ สรุปว่า จำเลยได้ตรวจสอบพบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประเภทและสภาพที่ดินที่พิพาท คือ ประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๘ และจำเลยได้ขอตรวจสอบหลักฐานจากกองสำรวจและควบคุมที่ดินของรัฐ กรมที่ดินทราบว่าบริเวณที่ดินพิพาทไม่มีหลักฐานของทางราชการว่าเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ อีกทั้งพบหลักฐานว่าที่ดินดังกล่าวไม่เป็นที่ดินสาธารณสมบัติประเภทประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามหนังสือจังหวัดสงขลา ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๗ และหนังสือจังหวัดสงขลา ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

ศาลชั้นต้น (ศาลจังหวัดสงขลา) ได้สวนคำร้องแล้ว เห็นว่า ไม่มีเหตุจจะรื้อฟื้นขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ เห็นควรยกคำร้อง และส่งสำนวนได้สวนรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่พร้อมบันทึกความเห็นในคดีรื้อฟื้นให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิจารณา ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ เห็นว่า ไม่มีมูลพอที่จะรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ จึงให้ยกคำร้อง จำเลยยื่นฎีกาคัดค้านคำสั่งศาลอุทธรณ์ ศาลจังหวัดสงขลา มีคำสั่งไม่รับฎีกาของจำเลย จำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา และขอให้ศาลฎีกาเสนอเรื่องพร้อมความเห็น

ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกามีคำสั่งว่าคำร้องของจำเลยดังกล่าวเป็นเพียงการกล่าวอ้างว่า คำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ไม่ถูกต้อง และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาและมีคำสั่งในเนื้อหาแห่งคดี มิใช่เป็นการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงมิใช่กรณีที่ศาลฎีกาจะต้องรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงให้ยกคำร้อง

จำเลยยื่นคำร้องและคำร้องเพิ่มเติม ขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ต่อศาลจังหวัดสงขลา และก่อนที่ศาลจังหวัดสงขลาจะมีการไต่สวนคำร้องขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ จำเลยยื่นคำร้องขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๔๗ ศาลจังหวัดสงขลาจรายงานกระบวนการพิจารณาว่า ข้อโต้แย้งของจำเลยเป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และไม่ปรากฏว่ามีคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญในประเด็นดังกล่าว จึงส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๔๗ หรือไม่

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สิ้นสุดลงแล้ว ข้อโต้แย้งของจำเลยน่าจะสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แต่โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๕ ได้บัญญัติหลักการไว้ว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ย่อมได้รับการคุ้มครอง และเมื่อมีปัญหาว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และบรรดาอรรถคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ ก่อนวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙ ให้โอนมาอยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ประกอบกับต่อมาได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว บทเฉพาะกาลมาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสามและวรรคสี่ บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้บทบัญญัติมาตรา ๓๕ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป และบรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญ ดำเนินการต่อไป ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณากรณีตามคำร้องนี้ได้

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๔๗ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขผลของคำพิพากษาที่เกิดจากความผิดพลาดในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงเงื่อนไขและวิธีการที่จะรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ โดยได้กำหนดให้ศาล ซึ่งเป็นองค์กรที่ได้มีคำพิพากษาเป็นผู้พิจารณาแก้ไขความผิดพลาดด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีนั้นใหม่ โดยในส่วนที่เกี่ยวกับกรณีตามคำร้องนี้ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า เมื่อศาลอุทธรณ์ ได้รับสำนวนการไต่สวนและความเห็นแล้ว ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นว่าคำร้องนั้นมีมูลพอที่จะรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ให้ศาลอุทธรณ์ส่งรับคำร้องและส่งให้ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องดำเนินการพิจารณาคดีที่รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป แต่ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นว่าคำร้องนั้นไม่มีมูล ให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่ง ยกคำร้องนั้น คำสั่งของศาลอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด และมาตรา ๑๘ บัญญัติว่า คำร้อง เกี่ยวกับผู้ต้องรับโทษอาญาคนหนึ่งในคดีหนึ่งให้ยื่นได้เพียงครั้งเดียว บทบัญญัติที่กล่าวเป็นบทบัญญัติ ที่กำหนดให้ศาลอุทธรณ์ (ศาลอุทธรณ์ภาค ๕) เท่านั้นที่เป็นศาลที่จะใช้บทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าว บังคับแก่การขอไต่สวนคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ฉะนั้นศาลที่จะต้องรอการพิจารณาพิพากษาไว้ เป็นการชั่วคราวและส่งความเห็นไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต้องเป็นศาลอุทธรณ์ (ศาลอุทธรณ์ภาค ๕) เมื่อศาลจังหวัดสงขลามีได้ใช้พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ บังคับแก่คดีตามคำร้อง กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลจังหวัดสงขลาจึงไม่ใช่ศาลที่มีอำนาจส่งเรื่องดังกล่าวมาขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แม้ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องไว้เพื่อวินิจฉัยแล้วก็ตาม เมื่อคำร้องเข้ามา

โดยศาลที่ไม่มีอำนาจจะส่งมาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย
ให้ยกคำขอ

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ